

BOSNA I HERCEGOVINA
БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА
BOSNIA AND HERZEGOVINA

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
КАНЦЕЛАРИЈА ЗА РЕВИЗИЈУ ИНСТИТУЦИЈА БиХ
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

Musala 9, 71 000 Sarajevo, Tel/Fax: ++ 387 (0) 33 26 47 40, www.revizija.gov.ba, e-mail: saibih@bih.net.ba

Broj :

**IZVJEŠĆE O REVIZIJI
DIREKCIJE ZA IMPLEMENTIRANJE «CIPS» PROJEKTA
ZA 2005. GODINU**

Sarajevo, travanj 2006. godine

KAZALO

I.	MIŠLJENJE REVIZORA	3
II.	REVIZIJSKO IZVJEŠĆE	4
1.	Uvod	4
2.	Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća	4
3.	Nalazi i preporuke	6
3.1.	Sustav internih kontrola	6
3.2.	Financijska izvješća	9
3.3.	Proračun	11
3.4.	Izvršenje proračuna	12
3.5.	Popis imovine	15
3.6.	Nabave	16
4.	Korespondencija sa klijentom	17
5.	Sažetak	18

PRIVITAK

- Tablica izvršenja proračuna za razdoblje 01.01.2005. do 31.12.2005. godine,
- Primjedbe na nacrt Izvješća o reviziji,
- Odgovor na primjedbe

I. MIŠLJENJE REVIZORA

- 1.1. Ured za reviziju institucija Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu : Ured za reviziju) izvršio je reviziju finansijskih izvješća **Direkcije za implementiranje «CIPS» projekta Bosne i Hercegovine** (u daljem tekstu : Direkcija) za 2005. godinu.
- 1.2. Rukovodstvo Direkcije odgovorno je za finansijska izvješća, za postupanje sukladno zakonima i propisima i uspostavljanje efikasnog sustava internih kontrola. Naša odgovornost je da izrazimo mišljenje na temelju revizije koju smo izvršili.
- 1.3. Zakonska utemeljenost revizije sadržana je u Zakonu o reviziji institucija Bosne i Hercegovine («Službeni glasnik BiH», broj: 12/06). Reviziju smo obavili sukladno revizijskim standardima Međunarodne organizacije vrhovnih revizijskih institucija – INTOSAI («Službeni glasnik BiH», broj: 15/01). Ovi standardi zahtijevaju da reviziju planiramo i izvršimo na način koji nam omogućava da se u razumnoj mjeri uvjerimo da su finansijska izvješća sastavljena sukladno važećoj zakonskoj regulativi i primjenljivim računovodstvenim standardima i da predstavljaju točan i istinit prikaz poslovanja. Revizija ocjenjuje i pouzdanost sustava internih kontrola kojima se osigurava poštivanje zakona i propisa, zaštita imovine, pouzdano izvješćivanje i učinkovito poslovanje.
- 1.4. Revizija je na temelju uzoraka ispitivala značajne transakcije koje potvrđuju iznose u finansijskim izvješćima, ocjenu računovodstvenih načela prigodom sastavljanja finansijskih izvješća, ocjenu značajnih procjena izvršenih od strane rukovodstva prigodom sastavljanja finansijskih izvješća, usaglašenost sa zakonima i propisima i ocjenu sustava internih kontrola.

Smatramo da revizija koju smo izvršili pruža razuman temelj za naše mišljenje.

Finansijska izvješća Direkcije za 2005. godinu ne prikazuju realno i objektivno finansijsko stanje Direkcije, projekta «CIPS» i projekta sustava održavanja, izdavanja i štampanja pasoša na dan 31.12.2005. godine u vezi stavki koje se odnose na sljedeće:

- Popis imovine Direkcije nije bio u cjelosti izvršen prema pravilima koji propisuju postupak inventarisanja, tako da nije u cjelosti osigurana zaštita imovine (točka 3.5.);
- Ostvarene nabave u Direkciji nisu u cjelosti bile izvršene prema pravilima koja su propisana Zakonom o javnim nabavama (točka 3.6.);
- Vrijednost opreme i izvora sredstava potcijenjeni su za vrijednost uredskog namještaja iz donacije u ukupnom iznosu od 134.252 KM (točka 3.2.);
- Proračun Direkcije, proračun Projekta «CIPS» i proračun Sustava održavanja, izdavanja i štampanja pasoša nije urađen kvalitetno sa realno utvrđenim resursima potrebnim za izvršenje jasno definiranih ciljeva i zadataka poslovanja (točka 3.3.);
- Ostvareni rashodi iz proračuna za tekuće izdatke Direkcije, Projekta «CIPS» i Sustava održavanja, izdavanja i štampanja pasoša nisu u svim aspektima izražavali ekonomičnost poslovanja (točka 3.4.);
- Finansijska izvješća Direkcije za 2005. godinu nisu u cjelosti kompletna i ne sadrže analize poslovanja projekata koji se izvršavaju u Direkciji (točka 3.2.);

- Preporuke prethodne revizije poslovanja Direkcije za 2004. godinu nisu u cjelosti realizirane (točka 2.);

I. REVIZIJSKO IZVJEŠĆE

1. Uvod

Direkcija posluje u sastavu Ministarstva civilnih poslova kao samostalna služba čija su prava i dužnosti utvrđena posebnim propisima. Direkcija za svoj rad odgovara ministru civilnih poslova. Direkcija je osnovana Odlukom Vijeća ministara br 60/02 od 29.04.2002. godine. Prema navedenoj odluci, zadatak Direkcije je realiziranje implementacije «CIPS» projekta i ostvarivanje suradnje sa nadležnim organima u BiH i međunarodnim organizacijama koje su uključene u implementiranje projekta, zatim koordinacija i rukovođenje aktivnostima u vezi osiguranja finansijskih sredstava za implementiranje «CIPS» projekta i obavljanje drugih poslova i zadataka vezanih za implementaciju projekta.

Direkcija ima projektni podračun u okviru Jedinственог računa trezora kao račun projekta od posebnog značaja za Bosnu i Hercegovinu. Odlukom je predviđena funkcija direktora Direkcije, kojeg imenuje Vijeće ministara na prijedlog ministra civilnih poslova, a za razdoblje do pune implementacije «CIPS» projekta, kao i dva pomoćnika direktora. Predviđeno je da Direkcija nakon implementiranja projekta prestaje sa radom.

2. Osvrt na preporuke iz prethodnog izvješća

Ured za reviziju izvršio je reviziju poslovanja Direkcije za 2004. godinu i prethodnu reviziju za 2005. godinu o čemu je sastavljeno Izvješće o reviziji za 2004. godinu i upućeno Pismo rukovodstvu za 2005. godinu. Osvrtom na preporuke revizije koje su bile sadržane u ova dva dokumenta konstatirali smo da je Ministarstvo poduzelo određene aktivnosti na otklanjanju nedostataka, a da većina preporuka nije još uvijek realizirana. Navodimo pregled preporuka revizije i status njihovog rješavanja:

Realizirane preporuke:

- Direkcija je osigurala preduslove za automatsko praćenje i usaglašavanje stanja izvršenih i naplaćenih prihoda projekta i procedure praćenja finansijskog stanja naplaćenih prihoda projekta;
- Formirana je evidencija utroška i stanja nepersonalizovanih kartica u Centru za personalizaciju podataka (usaglašavanje navedene evidencije sa vrijednostima iskazanim u poslovnim knjigama Direkcije nije moguće zbog evidentiranja nabavljenih kartica na poziciji rashoda umjesto na poziciji zaliha).

Preporuke koje nisu realizirane:

- Zakon o Agenciji za informaciono društvo nije još uvijek donesen, pri čemu i dalje ostaje neriješen problem ustrojstva i upravljanja;
- Plan aktivnosti Direkcije nije povezan sa Izvještajem o radu Direkcije na način da se mogu uporediti planirane i realizirane aktivnosti Direkcije i aktivnosti koje nisu realizirane;
- Program rada Direkcije nije povezan sa Financijskim planom, a Izvješće o radu nije povezano sa Financijskim izvješćem. Ovakvim načinom planiranja i izvješćavanja o poslovanju Direkcije nisu pruženi konkretni komparativni pokazatelji o planiranim i realiziranim ciljevima poslovanja i utrošenim sredstvima za realizaciju navedenih ciljeva;
- Procedure izrade i usvajanja proračuna Direkcije nisu izrađene, tako da nisu uzete u obzir analize i procjene potrebnih sredstava, kapitalnih ulaganja i dinamika ostvarenja pojedinačnih projekata;
- Kriteriji kojima se tačno razgraničavaju pripadajući rashodi koji se izvršavaju na teret proračuna Direkcije od rashoda koji se izvršavaju na teret proračuna Projekta nisu utvrđeni kao pisane procedure;
- Direkcija nije preduzela aktivnosti na uspostavljanju efikasne financijske službe i korištenju vlastitog informacionog sistema finansijskog upravljanja (ISFU), što je neophodno u uslovima značajnih finansijskih operacija koje obavlja Direkcija i neophodnosti efikasnog nadzora nad finansijskim operacijama;
- Direkcija nema utvrđene kriterije za isplate stimulacija. Isplaćene stumulacije nisu obrazložene za poslove koje zaposleni obavljaju pored svog redovnog posla i sa stanovišta ostvarenih efekata u poslovima koji su dodatno stimulisani;
- Naknade za troškove smještaja i dalje se isplaćuju gotovinski putem blagajne i uz nedostatak pravdajuće dokumentacije (ugovori zaključeni između fizičkih lica zakupodavca i zakupoprimca i bez prijave kod Poreske uprave);
- Isplate naknada za ugovore o djelu nisu uređene na način da se ugovorima definišu cjelokupna primanja po osnovu angažovanja na određenim poslovima (trenutno se ove isplate parcijalno izvršavaju istim angažovanim osobama po više osnova - naknada, stimulacija, smještaj, dnevnice, gorivo, rad u komisijama i sl.);
- Sporni dio otpisa opreme projekta «CIPS» izvršen u 2004. godini koji se odnosi na otpis licenci, vrijednosti servisa, instalacije projekta i preventivno održavanja projekta nije ponovo analiziran radi eventualne korekcije nabavne vrijednosti opreme;
- Naknadni obračun amortizacije opreme projekta «CIPS» po fazama aktiviranja opreme nije izvršen, što doprinosi nerealnom iskazivanju sadašnje vrijednosti opreme;
- Konačan finansijski obračun Projekta «CIPS» koji treba da prikaže sve prihode i rashode projekta i tačku isplativosti projekta nije urađen.

3. Nalazi i preporuke

3.1. Sistem internih kontrola ¹

Revizija je izvršila ispitivanje sustava internih kontrola, administrativnih i računovodstvenih procedura i kvaliteta financijskog upravljanja u Direkciji. Cilj ovih ispitivanja je bio da se uvjerimo u kojoj mjeri su pouzdani podaci na kojima se baziraju financijska izvješća i je li financijsko upravljanje sukladno postojećim propisima.

Ministarstvo financija i trezora dostavilo je svim korisnicima proračuna «Praktični vodič za učinkovitu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine» koji sadržava smjernice u vezi izrade Pravilnika o internim kontrolama.

Vodič je usvojen u okviru Akcionog plana od strane Vijeća ministara i baziran je na, u svijetu, široko prihvaćenom modelu sustava internih kontrola od pet komponenti:

- kontrolnog okruženja,
- procjene rizika,
- kontrolnih aktivnosti,
- informacija i komunikacija,
- monitoringa

Direkcija nije do sada poduzela aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama koji omogućava primjenu ovakvog modela internih kontrola. Najveća odgovornost za uspostavu sustava internih kontrola vezana je za rukovodstvo Direkcije i rukovodstvo Ministarstva civilnih poslova u okviru kojeg Direkcija posluje. Istovremeno, uvođenjem sustava internih kontrola zasnovanog na modelu od pet komponenti najviše će koristiti rukovodstvu, jer će takav sustav osigurati (u razumnoj mjeri) zaštitu poslovanja od eventualnih prevara, grešaka ili zloupotreba. Naša zapažanja u Direkciji u vezi ove problematike predstaviti ćemo po pojedinim komponentama sustava internih kontrola.

- **Kontrolno okruženje**

Kontrolno okruženje je osnov cjelokupnog sustava interne kontrole bez kojeg ostale komponente sustava internih kontrola ne mogu biti izgrađene. Ono osigurava odgovarajuće standarde ponašanja i pozitivan stav rukovodstva prema sustavu internih kontrola koji treba biti prenesen na cijelu organizaciju. Kontrolno okruženje podrazumijeva i obvezu rukovodstva u vezi preuzimanja aktivnog interesa u planiranju, nadziranju i izvješćivanju o postignutim rezultatima poslovanja.

U Direkciji nedostaju mnogi elementi kontrolnog okruženja koji onemogućavaju izgradnju efikasnog sustava internih kontrola. Organizacioni problem Direkcije koji podrazumijeva organizovanje Direkcije po Zakonu o informatičkom društvu, a ne po Odluci Vijeća ministara o osnivanju Direkcije, nije još uvijek riješen. Organizaciona struktura Direkcije koja treba da određuje ukupan broj uposlenih nije prilagođena obujmu poslova koji se izvršavaju u Direkciji. Odgovornosti za upravljanje i rukovođenje Direkcijom nisu u cjelosti definirane kada se uzme u obzir hijerarhiska linija nadređenosti (ministar Civilnih poslova – direktor Direkcije).

Direkcija već duže razdoblje posluje bez direktora Direkcije i pomoćnika direktora za financijske poslove što dodatno otežava učinkovit sistem upravljanja i rukovođenja. Rukovođenje pojedinačnim projektima koji se izvršavaju u Direkciji nije u cjelosti definirano i

¹ Interne kontrole su jedinstven proces koji uvodi organizacija kao skup postupaka i mjera koje osiguravaju točnost i pravilnost evidentiranja financijskih transakcija, njihovu punu usklađenost sa zakonima i ekonomično, učinkovito i efektivno trošenje javnog novca.

uglavnom su nadležnosti prenesene na lica koja su privremeno uposlena po ugovorima o djelu (projekt menadžeri) bez preciziranja obveza i odgovornosti.

Organizaciona struktura kao jedan od elemenata kontrolnog okruženja veoma je važna. Funkcionalna organizaciona struktura povećava učinkovitost uporabe resursa, eliminiše dupliranje aktivnosti i definira odgovarajuće linije odgovornosti.

Organizaciona struktura Direkcije predviđa 22 stalno uposlena od kojih je trenutno uposleno 16 izvršilaca. Ukupan broj angažiranih po ugovorima o djelu sa 31.12.2005. godine iznosio je 102 uposlena. Ovako veliki broj uposlenih angažiran putem ugovora o privremenim i povremenim poslovima može imati utjecaja na učinkovitost rada Direkcije. Kriteriji angažiranja po osnovu privremenih i povremenih poslova često nisu jasni i nisu precizno definirani. Na osnovu toga, postojeća organizaciona struktura Direkcije nije prilagođena trenutnom poslovanju Direkcije i nije u mogućnosti da definira obveze i ovlaštenja privremeno uposlenih po ugovorima. Takođe, postojeća struktura upošljavanja ne definira odgovarajuće linije odgovornosti za pojedine poslove (projekte) koji se izvršavaju u Direkciji. S obzirom na značajnost kompletnog projekta «CIPS», koji je proglašen i projektom od posebnog interesa, uspostavljanje funkcionalne organizacione strukture treba biti prioritet.

Na osnovu svega, Direkcija nije u mogućnosti da preduzme učinkovite operacije koje su vezane za planiranje, kontrolu i izvještavanje o pojedinim segmentima poslovanja Direkcije i mnogobrojnim projektima koji se u okviru Direkcije izvršavaju.

Evidentiranje i unos podataka u ISFU sustav za plaćanje u ime Direkcije izvršava Ministarstvo civilnih poslova u okviru kojeg Direkcija posluje. Nedostatak kadrova u Direkciji zaduženih za ovu oblast i nedostatak Informacionog sustava financijskog upravljanja (ISFU) u svom sastavu značajno utječe na učinkovito upravljanje financijskim operacijama Direkcije.

Preporuka

Preporučamo da rukovodstvo Ministarstva civilnih poslova i rukovodstvo Direkcije prenese pozitivan stav prema sustavu internih kontrola na cijelu organizaciju Direkcije i da preduzme aktivnosti na izradi Pravilnika o internim kontrolama zasnovanih na modelu od pet komponenti. Preduslov za ovo je konačno rješavanje statusa Direkcije i donošenje Zakona o informatičkom društvu koji treba da pruži pretpostavke za rješavanje problema organizacije i rukovođenja.

- **Procjena rizika**

Procjena rizika s kojim se susreće Direkcija u ostvarivanju svojih ciljeva pruža osnovu za izradu pravih odgovora na utvrđene rizike.

Direkcija nije uspostavila jasne i nepromijenjene ciljeve poslovanja prema područjima i aktivnostima svoga poslovanja, tako da nije u mogućnosti utvrditi rizike poslovanja u odnosu na pojedine poslovne procese. Na osnovu toga Direkcija nije u mogućnosti izvršiti vrednovanje rizika u odnosu na pojedine segmente poslovanja i odrediti strategiju za upravljanje rizicima. Ovaj dio procjene rizika je ključni za poduzimanje protivmjera za sprečavanje rizika koji je sadržan u kontrolnim aktivnostima.

Preporuka

Direkcija treba da procijeni rizike poslovanja prema pojedinim poslovnim procesima koji se odnose na financijski aspekt poslovanja. Naprimjer, procjena rizika se može utvrditi za određene aktivnosti financijskog poslovanja kao što su: izrada proračuna, praćenje izvršenja proračuna, nabavke, unos podataka u glavnu knjigu, financijsko izvještavanje, popis imovine, prihodi od projekata i sl.

Takođe, poslovni procesi i procjena rizika mogu se utvrditi i za aktivnosti Direkcije vezano za pojedinačne projekte (projekt CIPS, projekt pasoši, projekt registracije vozila i drugi projekti).

- **Kontrolne aktivnosti**

Kada su već određeni rizici poslovanja u odnosu na poslovne procese, glavna strategija za ublažavanje rizika provodi se kroz kontrolne aktivnosti. Pod kontrolnim aktivnostima podrazumijevaju se: podjela dužnosti, davanje odobrenja i ovlaštenja, kontrola transakcija, kontrola pristupa resursima i evidenciji, usklađivanje, nadzor itd. Kontrolne aktivnosti propisane su u obliku procedura, pravila, uputa itd.

Stoga smo mi u našim ranijim izvješćima sugerirali da Direkcija donese određeni broj pravila, a pojedina pravila su bila propisana i od strane Ministarstva financija i trezora (pravila o potrošnji, stvaranju obveza, procedurama nabava, procedurama unosa podataka u sustav za plaćanje itd). Direkcija je i pored otežavajuće činjenice da neki sustavski propisi nedostaju ili su nekonzistentni, donijela određeni broj pravila i procedura u 2005. godini i tako stvorila minimalne preduslove za funkcioniranje bilo kakvog sustava internih kontrola. Međutim, uočili smo da postojeća pravila nisu učinkovita dok se ne poduzmu aktivnosti na formiranje konačne funkcionalne organizacije Direkcije i točnom definiranju odgovornosti u svim procesima (aktivnostima) poslovanja Direkcije.

Preporuka

Preporučamo da Direkcija odredi poslovne procese (aktivnosti) u svom poslovanju i da utvrdi rizike tih procesa (aktivnosti) i donese nova pravila u kojima treba definirati različite kontrolne aktivnosti za sprečavanje rizika.

- **Informacije i komunikacije**

Informacije su važne za vođenje poslovanja i kontrolu samog poslovanja. Rukovodstvu Direkcije trebaju biti osigurane relevantne, pouzdane i pravovremene informacije o internim i eksternim događajima kako bi ono bilo u mogućnosti donosi prave odluke. Nismo se uvjerali da rukovodstvo Direkcije i rukovodstvo Ministarstva civilnih poslova prima pouzdane informacije o poslovanju Direkcije i projektima koji se izvršavaju u Direkciji. Takođe, komunikacije su važne kako bi uposleni poznavali svoje uloge i odgovornosti u Direkciji.

Preporuka

Preporučamo Direkciji da definiira sustav informacija i komunikacija o svim aktivnostima Direkcije kako bi rukovodstvo bilo u mogućnosti donositi ispravne poslovne odluke. Takođe, sustav komunikacija treba da omogući svim uposlenima poznavanje svojih uloga i odgovornosti u Direkciji.

- **Monitoring**

Monitoring podrazumijeva praćenje prethodnih komponenti sustava internih kontrola radi kontrole, izmjene (prilagođavanja) danim uslovima i stalnog unapređenja sustava. Nismo uočili da je izvršen monitoring postojećeg sustava internih kontrola koji je trenutno sadržan u pojedinim pravilima.

Preporuka

Potrebno je izvršiti odgovarajuće analize i izmjene sustava internih kontrola i prilagođavanje sustava internih kontrola prema «Vodiču za učinkovitu internu kontrolu u institucijama Bosne i Hercegovine» koje je izradilo Ministarstvo financija i trezora.

3.2. Financijska izvješća

Financijska izvješća Direkcije izrađuje financijska služba Ministarstva civilnih poslova BiH. Prema instrukcijama Ministarstva financija i trezora Direkcija je izmijenila način izvješćivanja za 2005. godinu. Financijska izvješća sačinjena su prema Pravilniku o financijskom izvješćivanju institucija Bosne i Hercegovine koji je donesen od strane Ministarstva financija i trezora BiH, bez Financijskih izvješća na propisanim obrazcima za eksterne korisnike.

Izvješća su sačinjena za tri odvojene jedinice koje se posebno evidentiraju u sustavu ISFU, i to:

- Direkcija CIPS-a,
- Sustav održavanja i štampanja pasoša,
- Projekat «CIPS»

Izvješća sadrže propisane priloge, i to: Pregled rashoda iz proračuna po ekonomskim kategorijama (Privitak 2.), Posebni podaci o plaćama i broju uposlenih (Privitak 4.), Pregled neizmirenih obveza (Privitak 6.), Pregled stalnih sredstava sa stanjem 31.12.2005. godine (Privitak 7.), Pregled kapitalnih ulaganja po vrstama, projektima i opremi (Privitak 7/1.). Izvješća sadrže zabilješke uz financijska izvješća za 2005. godinu.

Iako ova izvješća u najvećoj mjeri zadovoljavaju formu izvješćivanja prema Međunarodnim standardima financijskog izvješćivanja, ona nisu u cjelosti kompletna. Ovo se ogleda u sljedećem:

- Propisane Informacija o sustavu internih kontrola realizovanih tijekom godine nisu izrađene;
- Korektivne radnje preduzete u cilju realizacije preporuka revizije nisu sadržane u izvješćima (mada su izrađene po našem ranijem zahtjevu);
- Analize poslovanja pojedinačnih projekata koji se izvršavaju u Direkciji nisu urađene. Ovo podrazumijeva pouzdano izvješćivanje o realizovanim aktivnostima projekta i postignutim rezultatima u odnosu na utrošena sredstva;
- Direkcija nije vršila evidentiranje u poslovne knjige donirana sredstva – uredskog namještaja ukupne vrijednosti 134.252 KM. Po tom osnovu su stalna sredstva i izvori sredstava potcijenjeni za navedeni iznos. Popis navedene opreme u Direkciji takođe nije izvršen.

Izmijenjeni način izvješćivanja nije na odgovarajući način praćen uputstvima, smjernicama i instrukcijama Ministarstva financija i trezora što je stvorilo nedoumice u vezi načina izvješćivanja za eksterne korisnike izvješća. Uočili smo sljedeće:

- Financijska izvješća ne sadrže Bilancu stanja koja treba da predstavlja financijski položaj Direkcije (sredstva, obveze, izvori) koji trebaju biti u ravnoteži. Dijelom se ovi podaci mogu naći na različitim mjestima u izvješćima, ali podaci nedostaju u cjelini i na jednom mjestu (npr. o stanju novčanih sredstava-blagajni, potraživanjima, izvorima sredstava i ostalo);
- Pravilnik o načinu izvješćivanja predstavljen je na veb stranici Ministarstva financija i trezora i nije zvanično objavljen. Ovo je uzrokovalo nerazumijevanje kod proračunskih korisnika u vezi načina izvješćivanja u odnosu na prethodnu godinu i pitanja je li u tom slučaju ovakav način izvješćivanja obvezujući i jedini. Ministarstvo financija i trezora dostavilo je dodatnu instrukciju prema našim preporukama neposredno prije

roka dostave financijskih izvješća koja nije u cjelosti poštivana od strane Direkcije u vezi izrade izvješća za eksterne korisnike;

- Odredbe Pravilnika o financijskom izvješćivanju nisu jasne kada je u pitanju izvješćivanje o izvršenju proračuna (Prilog br. 8). Direkcija nije sačinila izvješće o izvršenju proračuna za 2005. godinu;
- Prigodom predaje ovih izvješća nije postojala kontrola u Ministarstvu financija i trezora (izvješća predata u ured ministra MFT-a) koja bi omogućila kontrolu, kompletnost svih priloga koji su propisani Pravilnikom o financijskom izvješćivanju;
- Ministarstvo financija i trezora nije posebnim propisom i u suradnji sa proračunskim korisnikom i eksternim korisnicima ovih izvješća usaglasilo i reguliralo formu izvješća, rok i način izvješćivanja za eksterne korisnike kako je propisano navedenim pravilnikom;
- Nisu data precizna uputstva o izvješćivanju za Programe posebnih namjena tj. koje priloge iz seta izvješća treba za ove programe popuniti. Programi posebne namjene obično sadržavaju podatke o sredstvima, obvezama, izvorima sredstava i rashodima i trebaju imati isti tretman kao i sva sredstva iz proračuna (Direkcija je sačinila financijsko izvješće o programu sustava održavanja, izdavanja i štampanja pasoša);

Preporuka

Ministarstvo treba sve nejasnoće u vezi izrade financijskih izvješća razjasniti u suradnji sa Ministarstvom financija i trezora u cilju pouzdanog izvješćivanja. Mišljenja smo da bi štampani obrazci i precizna uputstva za popunjavanje Financijskih izvješća mogli biti jedno od rješenja kojim bi se postiglo standardiziranje izvješćivanja. Takođe, ponovo ističemo potrebu za formiranje vlastite financijske službe u Direkciji i vlastitog ISFU sustava radi učinkovitog upravljanja financijskim operacijama Direkcije

3.3. Budžet

Projekcija proračuna Direkcije, Projekta «CIPS» i Sustava održavanja, izdavanja i štampanja pasoša nije izvršena na osnovu detaljne analize potreba za rashode Direkcije, preciznih ulaganja u pojedinačne dijelove Projekta «CIPS» i dinamike implementacije projekata, kao i analize potrebnih ulaganja vezanih za sustav održavanja, izdavanja i štampanja pasoša.

Projekt CIPS planiran je i odobren u jednom iznosu (6.000.000 KM) bez potrebne planske strukture rashoda, iako u sebi sadrži više odvojenih projekata (registracija vozila, informatizacija matičnih ureda, nabava nepersonaliziranih kartica i drugo). Projekt održavanja, izdavanja i štampanja pasoša odobren je takođe u jednom iznosu (850.000, iako je traženo 950.000 KM) i isto tako ne sadrži planiranu strukturu rashoda. Projekcija proračuna ne sadrži planiranu dinamiku izvršenja pojedinačnih projekata i planirane aktivnosti koje trebaju biti povezane sa realizacijom sredstava iz proračuna za odgovarajuću godinu. Uočili smo da projekt registracije vozila nije postigao odgovarajući stupanj implementacije u odnosu na planirana sredstva, da projekt informatizacije matičnih ureda nije uopšte realiziran iako su planirana sredstva, a nabava nepersonaliziranih kartica realizirana je više od planiranog iznosa.

Proračun Direkcije (zajedno sa projektima) predložen je od strane Direkcije u ukupnom iznosu od 14.999.250 KM, a odobren je u iznosu od 14.172.600 KM. Međutim, odobreni proračun imao je značajne promjene strukture rashoda, pri čemu su povećani troškovi zakupa na proračunu Direkcije za 1.500.000 KM i troškovi pasoša za 100.000 KM, a smanjeni su ostali tekući i kapitalni izdaci Direkcije za 1.085.000 KM i proračun Projekta «CIPS» za 515.000 KM.

Sve navedeno upućuje na nerealno planiranje rashoda Direkcije i pojedinačnih projekata u okviru projekta CIPS i projekta za pasoše. Takođe, promjena strukture rashoda između proračuna Direkcije, proračuna projekta CIPS i proračuna za pasoše pokazuje da projekcija proračuna nije urađena pod pretpostavkom realnih potreba Direkcije i pojedinačnih projekata koja uključuje dinamiku implementacije projekata za odgovarajuću godinu. Direkcija je imala četiri promjene strukture proračuna, od kojih je poslednja promjena strukture izvršena u januaru 2006. godine kojom su pokriveni troškovi sistema održavanja pasoša iznad prvobitno odobrenih.

Nerealne projekcije proračuna u odnosu na planirane aktivnosti Direkcije i pojedinačnih projekata imale su za posljedicu stvaranje određenih rezervi u proračunu i korištenje sredstava proračuna projekata na račun proračuna Direkcije i obratno. Revizija je u svojim ranijim preporukama isticala potrebu razgraničenja troškova koji se izvršavaju na teret proračuna Direkcije od onih koji se izvršavaju na teret proračuna Projekta. Nismo se uvjerili da je Direkcija izvršila precizno razgraničenje troškova prema pripadnosti pojedinim proračunima. Takođe, nismo se uvjerili u transparentno izvješćivanje o pojedinačnim projektima, stupnju njihove implementacije i utrošenim sredstvima u odnosu na izvršene aktivnosti.

Preporuka

Preporučamo da se proračun planira posebno za Direkciju kao proračunskog korisnika, a posebno za sve pojedinačne projekte koji su u nadležnosti Direkcije sa tačno utvrđenim rokovima za implementaciju pojedinačnih projekata. Time bi se postiglo realno planiranje potreba sa tačno utvrđenim namjenama i izbjegla bi se dosadašnja praksa korištenja sredstava iz proračuna Direkcije za račun pojedinih projekata i obratno.

Takođe, Direkcija mora osigurati pretpostavke za izvješćivanje o stupnju dovršenosti projekta, potrebnim ulaganjima u projekte i rokovima završetka projekata.

3.4. Izvršenje proračuna

- Direkcija nije u cjelosti izvršila razgraničenje rashoda koji se izvršavaju na teret proračuna Direkcije i rashoda koji se izvršavaju na teret proračuna Projekta CIPS i Projekta održavanja, izdavanja i štampanja pasoša. Revizija je i ranije upozoravala Direkciju na ovaj nedostatak koji još uvijek nije riješen. Uočili smo da se putni troškovi, troškovi fiksnih telefona i troškovi mobilnih telefona jednog projekta dijelom realiziraju iz proračuna pripadajućeg projekta, a povremeno terete proračun Direkcije i proračun drugog projekta. Ovi troškovi odnose se na angažovane uposlene po ugovorima o djelu, ali i na stalno uposlene u Direkcije čiji se troškovi mobilnih telefona nekada realiziraju iz proračuna Direkcije a nekada na teret ostala dva projekta.

Preporuka

Preporučamo Direkciji da prilikom projektovanja proračuna razgraniči rashode koji se izvršavaju na teret proračuna Direkcije od rashoda koji se realiziraju na teret proračuna projekata. Ovim bi se postigla ekonomičnost trošenja sredstava iz proračuna i izbjegla prekomjerna potrošnja u uslovima kada postoji mogućnost korištenja sredstava iz više izvora proračuna (Direkcije, Projekta «CIPS», projekta za pasoše)

- Ukupan broj angažiranih po ugovorima o djelu sa 31.12.2005. godine je 102 uposlena (Direkcija CIPS 41, Projekt CIPS 37 i Projekt pasoši 24). U Direkciji ne postoji precizno definisana procedura prilikom angažovanja osoba po ugovorima o djelu. Ukupno realizirane bruto naknade angažiranih po ugovorima o djelu sa 31.12.2005. godine iznosile su: Direkcija 562.454 KM, Projekt «CIPS» 325.822 KM i Projekt Pasoši 320.948 KM. Revizija se nije mogla uvjeriti koje postupke Direkcija provode prilikom izbora kandidata sa kojim zaključuje ugovor o djelu (npr. javno oglašavanje i drugo). Takođe, nismo se mogli uvjeriti koliki je optimalni broj angažiranih radnika u Direkciji potreban s obzirom da Direkcija nije radila odgovarajuće analize potrebnih kadrova. Direkcija nije u cjelosti poštovala Odluku o visini naknade za ugovore o djelu. Najveća predviđena naknada iznosila je 1.500 KM za projekt menadžere, a registrirali smo zaključenje jednog ugovora u iznosu od 1.600 KM. Takođe, najveća predviđena naknada za administrativne poslove iznosila je 400 KM, a pronađeni su ugovori zaključeni na 500 KM i povećani na 700 KM. U Direkciji je utvrđeno i angažiranje osoba po ugovorima o djelu iz institucija BiH za poslove koji predstavljaju redovne poslove koji oni obavljaju u svom matičnom Ministarstvu (500 – 700 KM).

Preporuka

Preporučamo Direkciji da sačini plan optimalnog broja uposlenih po pojedinim poslovima odnosno projektima koji se izvršavaju u Direkciji. Takođe, potrebno je da Direkcija preispita troškove naknada koji se isplaćuju za rad u Direkciji zaposlenima koji rade u drugim institucijama BiH.

- Prilikom isplata stimulacija za angažirane po ugovorima o djelu koje su se isplaćivale redovno od siječnja do prosinca 2005. godine (izuzev za veljaču i ožujak) i koje su isplaćene u iznosu 29.169 KM (neto), revizija se nije mogla uvjeriti koje poslove angažirani obavljaju pored svog redovnog posla koji je naznačen u ugovoru o djelu i kakvi su efekti poslovanja po tom osnovu ostvareni. Takođe, nismo se mogli uvjeriti u kriterije određivanja stimulacije, tj. na osnovu čega rukovodstvo Direkcije određuje osobe koje trebaju primiti stimulacije i kako se utvrđuje stimulatívni iznos (npr. nedostaju izvješća o radu o dodatnim aktivnostima pored redovnih aktivnosti).

Preporuka

Bez namjere da osporavamo pravo na isplate stimulacija koje se izvršavaju redovno za više mjeseci, preporučamo donošenje kriterija za isplate stimulacija koji će definirati pod kojim uslovima i za koje poslove i ostvarene efekte one mogu biti isplaćene.

- Vezano za putne troškove, u gotovo svim pregledanim putnim nalogima nisu postojale odluke o upućivanju na službeni put kao ni izvješća sa službenog puta, kako za putovanja u zemlji tako i za putovanja u inozemstvo. Registrirali smo i izdavanje dva putna naloga sa istim danom putovanja i istom relacijom i duplom isplatom dnevnica. Kroz putne naloge koji se odnose na putovanja u zemlji prikazivale su se dnevnicke za službeni put, iako se nije radilo o službenom putu nego o redovnom obavljanju poslova. (npr: izdaju se četiri putna naloga sa istim datumom za istu osobu i to za razdoblja od ponedjeljka do petka za čitav mjesec. Ovo su koristili uposleni angažirani na poslovima koji se obavljaju u Sarajevu a dolaze iz Mostara, Banja Luke, Tuzle, ili angažirani u Banja Luci, a dolaze iz Bijeljine i drugih lokacija. Mišljenja smo da navedeni slučajevi ne mogu biti tretirani kao službeni put već obavljanje redovnog posla za koji se pojedinim uposlenima priznaju i troškovi smještaja.

Preporuka

Preporučamo da Direkcija poveća kontrole izdavanja i pravdanja putnih naloga i preispita slučajeve priznavanja dnevnica tokom cijelog mjeseca i istovremenog priznavanja troškova smještaja.

- Priznati troškovi mobilnih telefona koji su redovno premašivali dozvoljeni iznos ni u jednom slučaju nisu uključivali obustave od plaća prilikom prekoračenja dozvoljenog iznosa. U svim slučajevima isplaćivani su puni iznosi na koje su glasili računi za mobilne telefone koji su se plaćali kroz blagajnu kao i za zbirne račune koji su se plaćali putem računa, s tim što se na zbirnim računima pored brojeva koji su prekoračili dozvoljene limite nije stavljaio potpis ovlaštene osobe koji bi predstavljao odobrenje niti su se pravile odluke o odobravanju tih prekoračenja. Izuzetak su administratori kojima su se plaćali računi kroz blagajnu i samo u tim slučajevima se poštovala visina dozvoljenih troškova. Npr. zabilježen je slučaj redovnog prekoračenja dozvoljenog iznosa (150 KM) koji se priznaje novom odlukom rukovodstva Direkcije na 300 KM, a sam direktor Direkcije ima ograničenje na 250 KM.

Preporuka

Preporučamo da se preispitaju slučajevi priznavanja prekoračenja dozvoljenih iznosa za korištenje mobilnih telefona i njihovog naknadnog obustavljanja od plata uposlenih. Takođe, sugeriramo dosljednu primjenu usvojenih pravila i procedura koji će omogućiti racionalnu potrošnju, a iznimna prekoračenja trebaju se pravdati vjerodostojnim dokazima.

- § Naknade za rad u Povjerenstvima za nabave koje su realizirane u neto iznosu od 4.300 KM, redovno su mjesečno isplaćivane bez obzira da li je bilo nabavi u tom mjesecu. Za rezidente Republike Srpske nisu u ovom slučaju pravilno obračunati pripadajući porezi prema propisima entiteta. Kod Povjerenstva za registarske tablice, pored redovnih članova, angažirani su i pridruženi članovi povjerenstva (eksperti). Dva pridružena člana (eksperta) primili su naknade retroaktivno u ukupnom iznosu 5.850 KM i pored upozorenja bivšeg direktora Direkcije da se ne mogu realizirati dva paralelna ugovora o djelu. Mišljenja smo da u ovom slučaju stvaranje obveza na teret proračuna Direkcije ne može biti izvršeno od strane predsjednika Povjerenstva za registarske tablice. Ovakav postupak stvara nedoumice u slučaju ovlaštenja za stvaranje obveza u Direkciji,

Preporuka

Preporučamo Direkciji da razmotri broj angažiranog osoblja u ovim povjerenstvima, angažiranje lica izvan Direkcije i uopšte potrebu za priznavanje naknada za rad u povjerenstvima pored plaća i ostalih naknada.

- Ugovori o zakupu stanova za koje se na godišnjem nivou izdvaja 16.400 KM zaključeni su između fizičkih lica (nisu ovjereni kod Poreske uprave) i isplaćuju se putem blagajne. Takođe, za isplaćene iznose ovih naknada nisu obračunati pripadajući porezi prema poreskim propisima entiteta. Revizija je i ranije upozoravala Direkciju da se u ovom slučaju osigura vjerodostojnost ovakvih isplata,

Preporuka

Direkcija nije poštovala našu raniju preporuku da se ugovorima o djelu definiraju ukupna primanja angažiranih po ugovorima o djelu po raznim osnovama (naknada, stimulacija, dnevnice za prevoz, smještaj, troškovi goriva, troškovi telefona itd). Ponovo sugeriramo da naknada po osnovnom ugovoru o angažiranju mora biti i jedina ugovorena naknada bez dodatnih primanja.

- Iz blagajne Projekta sustava održavanja i štampanja pasoša isplaćeni su gotovinski računi za nabave foto aparata (275 KM) i kamere (318 KM), i to na osnovu blok računa i odluke o nabavi koja je donesena naknadno. Takođe, iz blagajne Projekta registracije vozila isplaćeni su računi za reprezentaciju (692 KM) na osnovu blok računa od iste firme koji nemaju zabilješke niti specifikacije izvršenih ugostiteljskih usluga koja potvrđuje namjensku potrošnju tih sredstava, kao i računi opravki i održavanja opreme (816 KM) bez zabilješke o razlozima opravki i na osnovu blok računa od iste firme.

Preporuka

Preporučamo da Direkcija osigura efikasne kontrole utroška sredstava iz proračuna na osnovu vjerodostojne dokumentacije, stvarnih potreba i izdavanja reversa za kupljenu opremu čime se postiže zaštita imovine.

3.5. Popis imovine

- Popis opreme Projekta CIPS, čija ukupna vrijednost iznosi 19.486.558 KM, nije pravilno izvršen na način koji omogućava usaglašavanje stvarnog stanja sa stanjem iskazanim u poslovnim knjigama (naturalni popis nema vrijednosnih pokazatelja koji su odvojeno prikazani kroz obračun amortizacije i koje nije moguće usaglasiti sa naturalnim popisom, popisne liste nisu sačinjene po grupama stalnih sredstava, pojedine popisne liste potpisane su bez konstatacije da se oprema nalazi na licu mjesta itd.) Time popisno povjerenstvo nije bilo u mogućnosti da uskladi stvarno stanje po popisu sa stanjem koji je evidentiran u glavnoj knjizi. Revizija se po tom osnovu nije mogla uvjeriti u sveobuhvatnost popisa i efikasnu zaštitu kompletne imovine Projekta CIPS.
- Direkcija nije izvršila kompletan popis stanja sa 31.12.2005. godine nepersonaliziranih kartica osobnih karata, vozačkih dozvola i osobnih karata za strance u trezoru Centra za personaliziranje u Banjoj Luci. Postupak popisa i usaglašavanja stanja ovih kartica nije bio moguć zbog direktnog evidentiranja nabave nepersonaliziranih kartica na troškovima projekta umjesto na zalihe materijala, s obzirom da sve kartice stvarno nisu utrošene. Prema podacima centra za personaliziranje ukupna vrijednost ovih kartica sa 31.12.2005. godine iznosi 717.871 KM (OK 89.000 kom x 2,54=226.060 KM, VD 155.750 kom x 2,34=364.455 KM i OK za strance 50.140 kom x 2,54=127.356 KM). Povjerenstvo je izvršilo samo obračun neutrošenih kartica koje su ranije prikazane u sredstvima projekta prilikom aktiviranja opreme i potrebe njihovog otpisivanja. Mišljenja smo da nabave ovih kartica, njihov utrošak i stanje neutrošenih kartica treba evidentirati na zalihama materijala i redovno (mjesečno) usaglašavati sa Centrom za personaliziranje u Banjoj Luci.
- Povjerenstvo nije izvršilo popis dijela računarske opreme koja je namijenjena projektu registracije motornih vozila. Oprema je nabavljena od firme «Logosoft» čija vrijednost iznosi 307.264 KM, tako da za navedenu opremu nije osigurana učinkovita zaštita imovine koja se postiže popisom.
- Povjerenstvo za popis nije izvršilo popis tuđe opreme koja se nalazi u Direkciji. Revizija nije mogla pouzdano utvrditi vrijednost ovih sredstava.

Preporuka

Preporučamo da Direkcija uvaži primjedbe revizije i izvrši vanredni popis imovine i korektivna knjiženja po popisu. Ovim bi se osigurala učinkovita zaštita imovine Direkcije koja ima značajnu vrijednost.

3.6. Nabave

- Direkcija je objavila javni poziv za prikupljanje ponuda za Projekt registracije vozila 5. januara 2005 godine po utvrđenim lotovima. Po provedenom postupku i na prijedlog povjerenstva za javne nabave upravni organ donio je rješenje o izboru najpovoljnijih ponuđača po lotovima, i to:

LOT 1. Nepersonalizirane registarske tablice sa sigurnosnim elementima za motorna vozila, tehnologija, oprema i potrošni materijal za personaliziranje (izabrana firma, J.H.Toennjes E:A:S:T:GmbH & Co , Syker Strase 201,27751 Delmenhorst, Njemačka, vrijednost posla 6.191.430 KM)

LOT 2. Nepersonalizirani spoljni i unutrašnji stikeri sa sigurnosnim elementima za motorna vozila (izabrana firma, J.H.Toennjes E:A:S:T:GmbH & Co , Syker Strase 201,27751 Delmenhorst, Njemačka, vrijednost posla 3.360.180 KM)

LOT 3. Nepersonalizirana polikarbonska kartica: potvrda o vlasništvu motornih vozila i potvrda o registraciji motornih vozila (izabrana firma, Austria Card Plastikarten und Ausweissysteme Gesellschaft mbH/NSB d.o.o., Lamezanstrase 4-8 / Patrioske lige br.35,1232 Wien / Sarajevo,Austrija / Bosna i Hercegovina, vrijednost posla 4.896.000 KM)

Povjerenstvo je izvršilo izbor najpovoljnijih ponuđača, a ostali učesnici na tenderu koji nisu bili zadovoljni izborom ponuđača podnijeli su prigovor ugovornom organu. Po odbijanju prigovora, ponuđači koji nisu bili izabrani uputili su žalbu drugostepenom organu (zbog nepostojanja Agencije za javne nabavke funkciju drugostepenog organa izvršavalo je Ministarstvo financija i trezora). Ministarstvo financija i trezora nije prihvatilo žalbu, tako da su firme «Turbo AG» iz Švajcarske i «Ferba Internacional» Sarajevo pokrenule upravni spor kod Suda BiH. Sud BiH je donio presudu u korist oba tužioca, poništio rješenje Ministarstva financija i trezora i predmet vratio nadležnom organu na ponovni postupak. Sud je konstatovao da je privremena nadležnost Ministarstva finansija i trezora istekla 10.08.2005.godine, a isto je donijelo rješenje o odbijanju žalbe navedenih firmi 14.09.2005. godine tj. poslije isteka nadležnosti.

Revizija ocjenjuje da je ovako značajan projekat za BiH u zakašnjenju i da se ne odvija po utvrđenoj dinamici. Takođe, već su izvršena određena ulaganja u navedeni projekat koja trenutno nisu u funkciji izvršenja projekta (vozila i drugo). Mišljenja smo da je institucija koja je privremeno obavljala funkciju drugostepenog organa morala voditi računa o trajanju svoje privremene nadležnosti, što je dovelo do neizvjesnosti u vezi konačnog izbora ponuđača i početka primjene navedenog projekta.

- Nabava 200 printera «Canon LBP 1120» od firme «Lanaco» Banja Luka u vrijednosti 42.240 KM nije izvršena u skladu sa procedurama Zakona o javnim nabavkama. Povjerenstvo za nabave objavilo je Javni poziv i u tenderskoj dokumentaciji propisalo da se vrši nabava 200 printera «Canon LBP 1120» (prema Zakonu o javnim nabavama u tendersku dokumentaciju ne može se implicitno navesti tip printer aparata). Na javni poziv bile su prijavljene četiri firme od kojih je samo jedna ponudila navedeni tip printera dok su ostale tri ponudile drugi tip printera. (1200 umjesto traženog 1120). Prilikom bodovanja povjerenstvo je kriteriji «usaglašenost sa specifikacijom» bodovalo firmu «Lanaco» Banja Luka, koja je ponudila traženi printer sa 15 bodova, dok ostale tri firme po ovom kriteriju nisu bodovane, pri čemu je

navedena firma dobila prednost. Povjerenstvo je trebalo odbaciti ponude koje nisu usaglašene sa tenderskom dokumentacijom i obnoviti postupak nabave s obzirom da nije postignut dovoljan broj važećih ponuda.

- Povjerenstvo za nabavu novih skenera za kontrolu kvaliteta dokumenata LK /OI i VD, izvršilo je direktnu nabavu 4 skenera od firme «Polos-invest» Zagreb u ukupnom iznosu 19.944 EUR-a. Povjerenstvo je bilo dužno da ovu vrstu nabave, čija ukupna vrijednost prelazi 30.000 KM, obavi putem javnog poziva, a ukoliko se ne jave dobavljači koji mogu ponuditi robu sa traženim kvalitetom može se pristupiti pregovaračkom postupku. Direkcija se nije uvjerila da ne postoji druga mogućnost izbora. U konkretnom slučaju Ugovorni organ ne raspolaže pismenom informacijom iz koje se može zaključiti da na prostorima BiH ne postoji nijedan dobavljač za isporuku navedene opreme.
- Usluge laboratorijskog mjerenja i ispitivanja mehaničke otpornosti registarskih tablica u vrijednosti 5.280 KM nisu takođe izvršene u skladu sa procedurama Zakona o javnim nabavama. Postupak izbora izvršen je direktnom pogodbom umjesto u konkurentskom postupku.
- Direkcija je putem javnog nadmetanja za nabavu uredskog materijala izabrala firmu «Co Farmus Commerce» Sarajevo. Na testiranom uzorku konstatovali smo da se cijene isporučenog uredskog materijala iz faktura veće od cijena iz cjenovnika koji je prihvaćen na tenderu. S obzirom da je Direkcija veliki potrošač uredskog materijala potrebno je uspostaviti internu kontrolu faktura ispostavljenih za uredski materijal;

4. Korespondencija sa klijentom

Direkciji je uručen nacrt Izvješća o reviziji za 2005. godinu na razmatranje i dostavljanje komentara na nalaze revizije.

U ostavljenom roku od 15 dana, Direkcija je dostavila svoje komentare na nacrt Izvješća.

Po našoj procjeni, Direkcija nije dostavila nove dokaze i činjenice koje bi uticale na izmjenu nalaza sadržanih u nacrtu Izvješća.

U prilogu Izvješća dostavljamo vam komentare Direkcije i naš odgovor.

5. Sažetak

Tijekom obavljanja svog mandata revizija je konstatovala da Direkcija nije izradila plan i program aktivnosti na uspostavljanju sustava internih kontrola koji podrazumijeva pregled trenutnog stanja interne kontrole, provođenje postupaka kojima će se izvršiti procjena rizika, predlaganje korektivnih aktivnosti za unapređenje interne kontrole, usvajanje detaljnog plana za implementiranje interne kontrole i Pravilnika o internim kontrolama, kao i praćenje učinkovitosti sustava interne kontrole.

Revizija je uočila neadekvatno planiranje sredstava koje je kao posljedicu imalo preraspodjele proračuna i povećanje proračuna preraspodjelom na troškove zakupa i troškove programa za putovnice, a smanjenje sredstava na projektu «CIPS» i ostalim rashodima Direkcije.

Revizija je konstatala i određena odstupanja u izvršenju proračuna od propisa koji su regulirani u zakonu o javnim nabavama i principa kojim se ne poštuju u svim slučajevima propisi o popisu imovine.

Takođe, Direkcija nije izvršila veći dio preporuka revizije koji su konstatirani u našem Izvješću o reviziji za 2004. godinu i Pismu rukovodstvu za 2005. godinu.

**ZAMJENIK GLAVNOG
REVIZORA**

mr. Dragan Kulina

GLAVNI REVIZOR

Milenko Šego